



Flagspot

Nyt fra videncenteret januar 2024

Af Søren Cruys-Bagger fra Nationalt videncenter om Dannebrog
Flagkonsulent i Danmarks-Samfundet.

FAKTABOKS

Nationalt videncenter om Dannebrog kan kontaktes gennem Danmarks-Samfundet. Har du spørgsmål om anvendelse af Dannebrog eller om flagning send dit spørgsmål til vores flagkonsulent på e-mail: flagkonsulent@danmarkssamfundet.dk

Flagning på Kronborgs flagbastion

Slots- og Kulturstyrelsen under Kulturministeriet har nu udarbejdet en flaginstruks for de frivillige som skal forestå flagningen fra flagbastionen på Kronborg Slot efter at ministeriet nedlagde statens flagning. Der skal flages alle årets 365 dage. Det er kun tilladt at flage med Dannebrog som splitflag, dog undtaget 2 nationaldage (Grønland og Færøerne), hvor der flages med de respektive landes nationalflag. Flaget skal hejses ved solopgang, dog tidligst klokken 08:00. Flaget hales ned senest ved solnedgang, dog op til en time før.

Ved klargøring, fastgøring og hejsning holdes flaget sammenfoldet under armen eller over skulderen, indtil det med sikkerhed vil være frie fra jorden, når det folder sig ud. På de officielle danske flagdage varetager Slots- og Kulturstyrelsen flagopgaven både ved hejsning og nedhaling. Resten af flaginstruksen kan læses på ministeriets hjemmeside.

Ansøgninger om flag og faner 2024

Danmarks-Samfundet uddeler hvert år mange faner og flag. Så nu er det tid til at ansøge. Valdemarsdagen 15. juni afholdes der over hele landet flagfester hvor der uddeles flag og faner til foreninger, spejdere og organisationer, der har fået deres ansøgning bevilget. På Danmarks-Samfundets hjemmeside findes en vejledning og et ansøgningsskema. Selve ansøgningen sendes til Danmarks-Samfundets lokalformand i lokalområdet. Hvis ikke der er en lokalformand sendes ansøgningen til Danmarks-Samfundets landskontor. Foreninger og organisationer der ansøger bør blive medlem af Danmarks-Samfundet og at foreningen/organisationen vil deltage ved salg af Valdemarsflag samt deltage i flagfester på Valdemarsdagen.

Hvad er et flag?

Lige nu er mange forskellige flag synlige i forbindelse med de konflikter, uroligheder og positioneringer der sker rundt om i verden. Men hvad er et flag?

Et flag er et signalgivende stykke klæde, der hænger fra en flagstang.

Flag fungerer som kendetegn for stater, herunder selvstændige nationer, lokale provinser, kommuner, internationale organisationer. Men flag fungerer også som kendetegn for foreninger eller for firmaer.

Nogle lande har ét flag, som bruges i alle sammenhænge. Andre lande har flere forskellige flag. Normalt har et land to typer flag. Som stat anvendes flagtypen statsflag. Statsflag tilkendegav myndighedsudøvelse. Som land anvendes flagtypen nationalflag. Nationalflag er et ret statisk symbol på nationen.

Skal alle lande have et nationalflag? Nej, det skal de ikke. Ideen om at anvende et nationalflag som symbol for en nation har tilsyneladende været så stærk, at alle lande helt af sig selv har skabt dem. Men det har også haft sin synlige betydning at man som nation har haft et flag der var forskellig fra de andre nationers flag. Rent praktisk har man i krig haft behov for at kunne se, hvem der var hvem. Måske har det været grundlaget for at det blev almindeligt, at lande har flag, fordi man ville have et symbol for sin nationalstat.

Flag er normalt rektangulære eller trekantede stykker stof med bestemte farver og figurer. De enkelte lande har regler for både nationalflagets og statsflagets indhold, form og brug. I visse lande findes der særlige flag for statsoverhoveder. F.eks. De kongelige flag i Danmark. I Norden anvendes flag med to eller tre tunger, kaldet splitflag. Det er især statsoverhoveder og staten som anvender splitflag, mens andre normalt anvender flag uden tunger, kaldet stutflag.

Flag er først og fremmest kendemærker for orlogsflåden. Orlog er et nederlandsk ord, der betyder krig. Det er en form for kommunikation mellem lande på verdenshavene. På den måde kunne man på afstand identificere hvilket land skibet kom fra. Fra begyndelsen af 1800-tallet havde man flagbøger med ombord. Det har været almindeligt anerkendt på dette tidspunkt, hvilke flag landene flagede med og dermed hvilke skibe man havde med at gøre.

Ny Dannebrogsviden

Det nationale videntcenter om Dannebrog har i 2023 besvaret mange vigtige flagfaglige spørgsmål om Dannebrog og hvordan Dannebrog bør anvendes. Denne nye udgave af Dannebrogsviden fra januar 2024 rummer 10 spørgsmål med svar.

Spørgsmålene har været sendt til besvarelse i videntcenteret. De 10 svar er en bearbejdet og forkortet udgave af den flagfaglige besvarelse som spørgeren har fået tilsendt.

Den nye Dannebrogsviden kan hentes på Danmarks-Samfundets hjemmeside.

Her er nogle af de spørgsmål der er blevet besvaret:

- *Hvorfor flager roklubben med splitflag fra deres klubhus?*
- *Hvad skal der ske med den gamle dannebrogsfane?*
- *Hvad er danske flagtider?*

Sådan bruges Dannebrog. Videntcenteret giver svar.

Hvordan skal der flages med Dannebrog ved begravelse af en muslim fra et kapel?

Ved kapellet flages der med Dannebrog ved at det først hejses helt op og derefter nedhale det til halv stang. Dannebrog forbliver på halv stang indtil den muslimske begravelse er gennemført, de rammesættende aktiviteter er afsluttet og de pårørende har forladt området. Når alt er afsluttet, nedhales Dannebrog på sædvanlig vis.

Hvornår blev de officielle flagdage indført i Danmark?

De gældende officielle flagdage er fastlagt i Cirkulære om officielle flagdage [CIR1H nr 9174 af 24/02/2023]. Den første civile liste med lidt autoritativt præg blev trykt i Politikens årspublikation Hvem-Hvad-Hvor i 1939, og her bruges ordet 'flagdage' måske for første gang. Den 'officielle' flagdag Valdemarsdag 15. juni blev faktisk tilføjet i årbogen på initiativ af os i Danmarks-Samfundet. Og nu er den helt officiel efter Justitsministeriets cirkulære. De danske flagdage mangler et formelt lovgrundlag. Flagdagene er derfor kun udtryk for en udviklet dansk sædvaneret, der er fulgt op af bekendtgørelser og cirkulære fra Justitsministeriet og Forsvarsministeriet. Dermed er de blevet formaliseret. Hertil kommer flagregulativer fra regioner og kommuner samt uofficielle lister over flagdage fra foreninger.

Må det Grønlands flag Erfalatorput forsynes med særligt mærke?

Nej. I Landstingslov nr. 6 af 11. juni 1985 om Grønlands flag Erfalatorput er der paragraffer som betyder at der ikke må placeres et foreningslogo som mærke på flaget. Det gælder også flaget som fanedug. Det grønlandske flag Erfalatorput er underlagt ganske strenge restriktioner for hvordan flaget skal se ud og hvordan det anvendes.

I § 3 står der: Ingen må håne flaget, hverken i ord eller gerning. Stk. 2. Flaget må ikke anvendes som mærke for enkeltpersoner, foreninger, selskaber eller institutioner eller som kendetegn på adgangsmærker eller på anden lignende måde.

